JPK CIT – najczęstsze problemy przedsiębiorców

Niedziela, 1 listopad 2026, 13:55, autor: Fakturowo.pl

JPK CIT to jedna z największych zmian w sposobie prowadzenia i przekazywania danych księgowych do administracji skarbowej. Nowe obowiązki oznaczają, że przedsiębiorcy prowadzący księgi rachunkowe muszą nie tylko prawidłowo rozliczać podatek dochodowy od osób prawnych, ale również przygotowywać szczegółowe dane księgowe w ujednoliconej formie elektronicznej.

Wdrożenie JPK CIT odbywa się etapami, a kolejne grupy podatników są obejmowane nowymi wymaganiami. Dla wielu firm oznacza to konieczność dostosowania systemów finansowo-księgowych, uporządkowania planu kont, uzupełnienia danych o środkach trwałych oraz wprowadzenia dodatkowych procedur kontroli poprawności zapisów. Co dokładnie zmienia JPK CIT, kogo obejmuje i jakie problemy mogą pojawić się podczas przygotowywania pierwszych plików?

Czym jest JPK CIT?

JPK CIT to potoczna nazwa nowych obowiązków związanych z prowadzeniem ksiąg rachunkowych w formie elektronicznej i przekazywaniem określonych danych do urzędu skarbowego w strukturze Jednolitego Pliku Kontrolnego. W praktyce JPK CIT obejmuje przede wszystkim dwie struktury:

- JPK_KR_PD – plik zawierający dane z ksiąg rachunkowych, rozszerzone o informacje potrzebne do rozliczenia podatku dochodowego. Obejmuje między innymi zapisy księgowe, dane dotyczące kont oraz informacje pozwalające powiązać wynik finansowy z rozliczeniem podatkowym.
- JPK_ST_KR – plik zawierający szczegółowe informacje o środkach trwałych oraz wartościach niematerialnych i prawnych, w tym dane dotyczące ich wartości, amortyzacji i zmian w ewidencji. W odróżnieniu od tradycyjnej deklaracji CIT-8, która przedstawia przede wszystkim wynik rozliczenia podatkowego, JPK CIT pozwala administracji skarbowej analizować dane źródłowe pochodzące bezpośrednio z księgowości przedsiębiorstwa. Nie oznacza to jednak likwidacji deklaracji CIT-8. Obowiązek jej składania nadal funkcjonuje niezależnie od przekazywania nowych struktur JPK.

Kogo obejmuje obowiązek JPK CIT?

Nowe obowiązki dotyczą podatników podatku dochodowego od osób prawnych prowadzących księgi rachunkowe, a także określonych podmiotów niebędących podatnikami CIT, które są zobowiązane do przekazywania danych na podstawie przepisów o podatku dochodowym. Wdrożenie zostało podzielone na etapy, aby przedsiębiorcy i dostawcy oprogramowania księgowego mieli czas na przygotowanie swoich systemów. Pierwsza grupa obejmuje największych podatników oraz podatkowe grupy kapitałowe. Następnie obowiązek rozszerza się na kolejne podmioty, w tym przedsiębiorców zobowiązanych do przesyłania ewidencji JPK_V7M lub JPK_V7K. Oznacza to, że wielkość przedsiębiorstwa nie jest jedynym kryterium decydującym o terminie rozpoczęcia raportowania. Znaczenie mają również status podatnika, rodzaj prowadzonej ewidencji oraz przyjęty rok podatkowy.

Harmonogram wdrażania JPK CIT w latach 2025–2027

Dla przedsiębiorców, których rok podatkowy pokrywa się z kalendarzowym, harmonogram przedstawia się następująco:

Okres objęty raportowaniem	Podatnicy
Od 1 stycznia 2025 r.	Podatkowe grupy kapitałowe oraz podatnicy z przychodami przekraczającymi 50 mln euro w poprzednim roku podatkowym
Od 1 stycznia 2026 r.	Pozostali podatnicy CIT i określone spółki niebędące osobami prawnymi, zobowiązani do przesyłania JPK_V7M

Okres objęty raportowaniem	Podatnicy
Od 1 stycznia 2027 r.	Pozostali podatnicy, w tym podmioty rozliczające VAT kwartalnie i zobowiązane do JPK_V7K

Ważne jest rozróżnienie momentu rozpoczęcia prowadzenia ksiąg zgodnie z nowymi wymaganiami od terminu ich przesłania do urzędu skarbowego. Dane gromadzone są w trakcie roku, natomiast przekazywane po jego zakończeniu. Od 1 lipca 2026 r. obowiązują przepisy przewidujące dla podmiotów podlegających ustawie o CIT termin przekazania ksiąg do końca siódmego miesiąca po zakończeniu roku podatkowego lub obrotowego. W przypadku przedsiębiorstwa, którego rok podatkowy kończy się 31 grudnia 2026 r., termin przekazania JPK_KR_PD przypada zatem zasadniczo na 31 lipca 2027 r. Dla podatników z niestandardowym rokiem podatkowym daty należy ustalać indywidualnie.

Ważna zmiana dotycząca JPK_ST_KR

Pod koniec października 2026 r. Ministerstwo Finansów poinformowało o podpisaniu rozporządzenia przewidującego czasowe zwolnienie z obowiązków dotyczących elektronicznej ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Zgodnie z przedstawionymi założeniami zwolnienie ma obejmować lata podatkowe lub obrotowe rozpoczynające się po 31 grudnia 2025 r., a przed 1 stycznia 2029 r. Oznacza to istotne odciążenie przedsiębiorców w zakresie przygotowywania struktury JPK_ST_KR. Nie oznacza jednak zniesienia obowiązku prowadzenia wymaganej przepisami ewidencji środków trwałych ani rezygnacji z JPK_KR_PD. Rozporządzenie zostało podpisane 29 października 2026 r., a jego wejście w życie przewidziano na dzień następujący po ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw. Przed zastosowaniem zwolnienia należy sprawdzić jego wejście w życie i ostateczny zakres.

Jakie dane trzeba przygotować do JPK_KR_PD?

Największym wyzwaniem dla przedsiębiorców jest zakres informacji wymaganych w nowej strukturze. Nie wystarczy wygenerować zestawienia przychodów i kosztów, ponieważ JPK_KR_PD obejmuje znacznie szerszy zakres danych. Podstawą są zapisy księgowe odzwierciedlające operacje gospodarcze zarejestrowane w systemie finansowo-księgowym. Struktura obejmuje między innymi dane identyfikacyjne podmiotu, zestawienie obrotów i sald, dziennik księgowań, informacje o kontrahentach oraz dodatkowe dane podatkowe. Istotną rolę odgrywają również znaczniki przypisywane do kont księgowych. Umożliwiają one administracji skarbowej rozpoznanie charakteru poszczególnych operacji i ich znaczenia dla rozliczenia podatku dochodowego. Dane powinny być spójne z prowadzonymi księgami rachunkowymi. Jeżeli przedsiębiorstwo korzysta z kilku systemów księgowych, musi zapewnić kompletność raportowania i możliwość prawidłowego powiązania wszystkich zapisów.

Znaczniki kont księgowych – dlaczego są tak ważne?

Jednym z nowych elementów JPK CIT jest konieczność odpowiedniego oznaczania kont księgowych. Dotychczas przedsiębiorstwa mogły stosować własny plan kont, dostosowany do specyfiki działalności. Nowe wymagania nie oznaczają całkowitego odejścia od indywidualnego planu kont, ale wprowadzają konieczność przyporządkowania określonych informacji do standardowych oznaczeń. Przykładowo przedsiębiorstwo może posiadać osobne konta dotyczące kosztów wynagrodzeń, usług obcych, amortyzacji, przychodów finansowych czy rozrachunków. W JPK_KR_PD odpowiednie konta muszą zostać powiązane z wymaganymi znacznikami, zgodnie z przepisami i zakresem obowiązków dotyczącym danej jednostki. Problem pojawia się wtedy, gdy jedno konto wykorzystywane jest do ewidencjonowania operacji o różnym charakterze podatkowym. W takiej sytuacji może być konieczne bardziej szczegółowe rozdzielenie zapisów, zmiana analityki lub dostosowanie zasad księgowania. Warto pamiętać, że prawidłowe przyporządkowanie znaczników powinno wynikać z rzeczywistej zawartości konta, a nie wyłącznie z jego nazwy.

Różnice między wynikiem finansowym a podatkowym

Kolejnym ważnym zagadnieniem jest prawidłowe wykazywanie różnic między rachunkowym a podatkowym rozliczeniem działalności. Wynik finansowy przedsiębiorstwa nie zawsze odpowiada dochodowi podlegającemu opodatkowaniu CIT. Przykładem mogą być wydatki, które zostały ujęte jako koszty rachunkowe, ale nie stanowią kosztów uzyskania przychodów w rozumieniu przepisów podatkowych. Podobnie niektóre przychody mogą być rozpoznawane w innym momencie dla celów rachunkowych niż podatkowych. JPK_KR_PD przewiduje przekazywanie informacji pozwalających identyfikować odpowiednie różnice i uzgadniać dane księgowe z rozliczeniem podatkowym. Dlatego przygotowanie pliku wymaga współpracy osób odpowiedzialnych za księgowość finansową oraz rozliczenia CIT.

Najczęstsze problemy przedsiębiorców przy wdrażaniu JPK CIT

- Nieuporządkowany plan kont W wielu firmach plan kont był rozbudowywany przez lata. Powstawały dodatkowe konta analityczne, zmieniały się zasady księgowania, a niektóre oznaczenia przestały odpowiadać rzeczywistej zawartości zapisów. Przed wdrożeniem JPK CIT warto sprawdzić, czy obecny plan kont umożliwia prawidłowe przypisanie wymaganych znaczników.
- Brak kompletnych danych kontrahentów Niektóre zapisy księgowe mogą zawierać niepełne dane identyfikacyjne kontrahenta. Szczególnie dotyczy to dokumentów wprowadzanych ręcznie, starszych zapisów lub operacji importowanych z innych systemów. W strukturze JPK_KR_PD konieczne jest zachowanie odpowiednich powiązań między zapisami a danymi identyfikacyjnymi, zgodnie z wymaganiami technicznymi.
- Niespójność danych z różnych systemów Przedsiębiorstwa często korzystają z osobnych programów do księgowości, fakturowania, magazynu, środków trwałych czy rozliczania wynagrodzeń. Jeżeli dane z tych systemów są importowane do księgowości, należy zadbać o ich poprawność i kompletność. Błędy w numeracji dokumentów, brakujące identyfikatory czy niezgodne wartości mogą utrudniać przygotowanie pliku.
- Błędy w kwalifikacji kosztów podatkowych Nieprawidłowe przypisanie wydatku do kosztów uzyskania przychodów może wpływać nie tylko na rozliczenie CIT, ale również na dane przekazywane w JPK_KR_PD. Szczególnej uwagi wymagają koszty reprezentacji, wydatki dotyczące samochodów osobowych, różnice kursowe oraz rozliczenia międzyokresowe.
- Nieprawidłowa ewidencja środków trwałych Mimo czasowego zwolnienia dotyczącego JPK_ST_KR przedsiębiorcy nadal powinni dbać o poprawność ewidencji majątku. Problemy mogą wynikać z błędnych stawek amortyzacyjnych, niewłaściwej wartości początkowej, nieprawidłowo rozliczonych ulepszeń lub różnic między amortyzacją bilansową i podatkową.
- Zbyt późne rozpoczęcie przygotowań Częstym błędem jest założenie, że przygotowanie JPK CIT można odłożyć do momentu zakończenia roku podatkowego. Tymczasem poprawność pliku zależy od sposobu prowadzenia ksiąg przez cały okres sprawozdawczy. Niektóre błędy można naprawić na etapie generowania pliku, ale inne wymagają wcześniejszego uporządkowania danych źródłowych.

Jak przygotować firmę do nowych obowiązków?

Przygotowania warto rozpocząć od ustalenia, od którego roku podatkowego przedsiębiorstwo podlega obowiązkowi JPK_KR_PD. Następnie należy przeanalizować stosowany plan kont, sprawdzić kompletność danych kontrahentów oraz zweryfikować sposób rozpoznawania różnic między wynikiem rachunkowym a podatkowym. Duże znaczenie ma również aktualizacja oprogramowania księgowego. System powinien umożliwiać wygenerowanie pliku zgodnego z obowiązującą strukturą XML, a także przeprowadzenie kontroli jego poprawności przed wysyłką. Dobrym rozwiązaniem jest wcześniejsze wygenerowanie próbnego pliku za wybrany okres. Pozwala to wykryć niezgodności, zanim nadejdzie termin obowiązkowego raportowania. W przedsiębiorstwach posiadających rozbudowaną strukturę organizacyjną warto również ustalić odpowiedzialność za przygotowanie danych, ich weryfikację oraz ostateczne przekazanie do urzędu skarbowego.

Czy JPK CIT trzeba wysyłać co miesiąc?

Nie. W odróżnieniu od JPK_V7M, który jest przekazywany miesięcznie, JPK_KR_PD ma charakter raportowania rocznego. Dane są gromadzone w trakcie roku podatkowego, ale obowiązek ich przekazania powstaje po zakończeniu odpowiedniego okresu. Nie oznacza to jednak, że przedsiębiorca może przygotować dane dopiero na koniec roku. System księgowy powinien zapewniać prawidłowe prowadzenie zapisów przez cały okres objęty raportowaniem.

Czy JPK CIT zastępuje deklarację CIT-8?

Nie. JPK CIT i CIT-8 pełnią różne funkcje. Deklaracja CIT-8 służy do wykazania rocznego rozliczenia podatku dochodowego, natomiast JPK_KR_PD dostarcza szczegółowych informacji pochodzących z ksiąg rachunkowych. Oba obowiązki funkcjonują równolegle. Co istotne, termin przekazania JPK_KR_PD może różnić się od terminu złożenia CIT-8, dlatego należy kontrolować je osobno.

JPK CIT a KSeF – czy systemy są ze sobą powiązane?

Krajowy System e-Faktur oraz JPK CIT stanowią odrębne rozwiązania, ale oba zwiększają zakres danych dostępnych administracji skarbowej. KSeF służy do obsługi faktur ustrukturyzowanych, natomiast JPK_KR_PD dotyczy danych z ksiąg rachunkowych. W praktyce informacje z faktur wystawionych i otrzymanych za pośrednictwem KSeF mogą stanowić podstawę zapisów księgowych, które następnie znajdą odzwierciedlenie w JPK_KR_PD. Dlatego przedsiębiorcy powinni zadbać o zgodność danych pomiędzy systemem fakturowania a księgowością. Serwis Fakturowo.pl umożliwia wystawianie, wysyłanie oraz pobieranie faktur z KSeF, a także zarządzanie dokumentami sprzedażowymi i zakupowymi. Nie oznacza to jednak automatycznego generowania JPK_KR_PD, który wymaga danych z pełnych ksiąg rachunkowych. Informacje dotyczące integracji z KSeF dostępne są na stronach: Autoryzacja KSeF, Włączenie integracji z KSeF oraz Korzystanie z KSeF.

Jak sprawdzić poprawność pliku JPK_KR_PD?

Przed wysłaniem pliku należy zweryfikować jego zgodność z aktualną strukturą logiczną opublikowaną przez Ministerstwo Finansów. Kontrola powinna obejmować zarówno poprawność techniczną XML, jak i zgodność danych z księgami rachunkowymi. Szczególnie istotne są kompletność zapisów, poprawność identyfikatorów, prawidłowe przyporządkowanie znaczników oraz zgodność zestawienia obrotów i sald z dokumentacją księgową. Plik poprawny technicznie nie musi automatycznie oznaczać, że wszystkie dane podatkowe zostały wykazane prawidłowo. Po skutecznym przesłaniu należy zachować urzędowe poświadczenie odbioru (UPO), stanowiące potwierdzenie przyjęcia dokumentu przez system administracji skarbowej.

Czy małe spółki z o.o. również muszą przygotować JPK CIT?

Tak. Obowiązek nie ogranicza się wyłącznie do dużych przedsiębiorstw. Małe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością prowadzące księgi rachunkowe również będą objęte wymaganiami dotyczącymi JPK_KR_PD, zgodnie z harmonogramem przewidzianym dla ich grupy podatników. Przykładowo niewielka spółka z o.o., która składa JPK_V7M i której rok podatkowy pokrywa się z kalendarzowym, zasadniczo podlega nowym wymaganiom za 2026 r. Nie ma przy tym znaczenia, czy spółka wystawia kilkanaście czy kilka tysięcy faktur miesięcznie. Kluczowe są przepisy określające zakres obowiązku i moment jego rozpoczęcia.

JPK CIT – podsumowanie

JPK CIT zmienia sposób przekazywania informacji o działalności przedsiębiorstw do administracji skarbowej. Zamiast ograniczać się do danych zbiorczych wynikających z deklaracji podatkowych, urzędy otrzymują szczegółowe informacje z ksiąg rachunkowych. Dla przedsiębiorców najważniejsze jest odpowiednie przygotowanie systemów księgowych, uporządkowanie planu kont oraz zapewnienie spójności danych wykorzystywanych w rozliczeniach podatkowych. Warto również śledzić zmiany przepisów, ponieważ harmonogram raportowania oraz zakres poszczególnych struktur mogą podlegać modyfikacjom. Przykładem jest ogłoszone w październiku 2026 r. czasowe zwolnienie dotyczące JPK_ST_KR. Wdrożenie nowych obowiązków nie powinno sprowadzać się wyłącznie do wygenerowania pliku XML. Najważniejsza jest jakość danych księgowych, które stanowią podstawę jego przygotowania.

Tagi: jpk cit, jpk cit 2026, jpk cit 2027, jpk_kr_pd, jpk_st_kr, terminy jpk cit, obowiązek jpk cit, księgi rachunkowe, znaczniki kont, jpk cit spółka z o